

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1So/49/2016
Identifikačné číslo spisu: 7015200897
Dátum vydania rozhodnutia: 10.04.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7015200897.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu JUDr. Mariána Trenčana a JUDr. Jany Hatalovej PhD., v právnej veci navrhovateľa: U. S., nar. XX.XX.XXXX, t.č. bytom E. XX, W. D., XX-XX U. Y., Q. D. XBA, W. S. B. O. U. W. Í., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29 augusta 8, 813 63 Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 8Sd/44/2015-31 zo dňa 9. februára 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 8Sd/44/2015-31 zo dňa 9. februára 2016 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 24.11.2009 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“) odporkyňa podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 461/2003 Z.z.“) a podľa článku 39 Nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnané osoby, samostatne zárobkovo činné osoby a členov ich rodín, pohybujúcich sa v rámci Spoločenstva (ďalej len „nariadenie“), zamietla jeho žiadosť o invalidný dôchodok z 30.01.2008.

V odôvodnení uviedla, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia pobočky Košice z 18.02.2009 nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z., lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Ďalej dodala, že posúdenie jeho zdravotného stavu, ktorému zodpovedá percentuálne vyjadrenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je obsahom pripojenej lekárskej správy z 18.02.2009, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť odôvodnenia tohto rozhodnutia a sú v

nej uvedené všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli podkladom na vyhotovenie posudkového záveru o tom, že nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z.

Navrhovateľ sa návrhom zo dňa 17.07.2015, ktorý bol doručený na Krajský súd v Košiciach dňa 27.07.2015, odvolal voči rozhodnutiu, ktoré v kópii priložil. V svojom podaní neuviedol žiadne námietky. K podaniu pripojil rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 24.11.2009.

Krajský súd posudzujúc podanie navrhovateľa ako opravný prostriedok podľa § 250l a nasl. zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), po preskúmaní dôvodov preskúmaného rozhodnutia a obsahu dávkového spisu odporukyne dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľa zo dňa 17.07.2015 nie je dôvodný.

Vychádzal najmä z posudkov príslušných posudkových lekárov sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne zo dňa 02.09.2009, 11.11.2015 a 28.12.2015, v ktorých bolo zdravotné postihnutie navrhovateľa vyhodnotené na základe odborných lekárskejších vyšetrení, pričom posudkový lekár Sociálnej poisťovne, ústredie konštatoval, že v objektívnom funkčnom náleze bola prítomná len mierna funkčná porucha chrbtice bez známk koreňového dráždenia na podklade ľahkých degeneratívnych zmien na chrbtici. Podľa absolvovaného (apríl 2008) špeciálneho psychologického vyšetrenia, ktoré je len pomocným vyšetrením pred odborným psychiatrickým vyšetrením, ide u neho o symplexnú osobu s podpriemerným intelektom a pozitívnymi testami na organicitu, pričom chýba odborné psychiatrické vyšetrenie. Na základe odborných vyšetrení posudkový lekár uzavrel, že zdravotný stav navrhovateľa nespĺňa posudkové kritéria invalidity, pričom rozhodujúcim zdravotným postihnutím je s porovnaním organický psychosyndróm bez základného psychiatrického vyšetrenia (Kapitoly V, položky 1, písmeno a/) s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 30%. Vzhľadom na iné posudkovo nevýznamné ochorenie - chronické bolesti chrbta bez akýchkoľvek známk koreňového dráždenia, navýšil rozhodujúce zdravotné postihnutie o 5%, čím miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť navrhovateľa v percentách dosiahla výšku 35%.

Zdôraznil, že navrhovateľ v konaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by neboli známe príslušným posudkovým lekárom pri vypracovaní posudkov a ktoré by mohli ich jednoznačné závery spochybníť. Navrhovateľ nepreukázal, že jeho zdravotný stav odôvodňuje vyššiu mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť ako bolo ustálené príslušnými posudkovými lekármi v lekárskejších posudkoch. Z týchto nesporne a jednoznačne vyplývajú skutočnosti, ktoré neodôvodňujú uznanie navrhovateľa za invalidného v zmysle citovaných právnych predpisov.

Proti rozsudku krajského súdu, uvedenému v záhlaví tohto rozhodnutia podal navrhovateľ odvolanie zo dňa 16.03.2016, ktorým upozornil na „výsledok lekárskejších vyšetrení...datum 7.5.2008“ a zároveň predložil „Záznam o jednaní“ (č.l. 44).

Krajský súd vzhľadom na pochybnosti o tom, ktorému súdu je určené, v akom rozsahu rozhodnutie napadá, v čom považuje navrhovateľ napadnutý rozsudok za nezákonný a čoho sa domáha, postupom podľa § 209 ods. 1 O.s.p. vyzval navrhovateľa uznesením č.k. 8Sd/44/2015-45 zo dňa 19.04.2016, aby svoje podanie pod následkom odmietnutia doplnil o chýbajúce náležitosti v lehote 15 dní od doručenia tohto uznesenia. Z dôvodu, že poštový doručovateľ v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska nevracia doručanky o prevzatí zásielky naspäť, krajský súd k vyššie uvedenému uzneseniu pripojil žiadosť, adresovanú navrhovateľovi o podpísanie a datovanie doručanky o prevzatí zásielky, a jej následné vrátenie súdu.

Dňa 21.06.2016 bolo Krajskému súdu v Košiciach doručené podanie navrhovateľa zo dňa 15.06.2016, v ktorom namietal postup odporukyne pred vydaním preskúmaného rozhodnutia. Namietal, že odporukyňa mala vychádzať z vyjadrení Českej správy sociálneho zabezpečenia a zároveň poukázal na to, že mu bol v Českej republike priznaný invalidný dôchodok dňa 07.05.2008.

K tomuto podaniu pripojil výzvu krajského súdu na podpísanie a vrátenie dokladu o doručení (č.l. 55),

ktorá mu bola zaslaná spolu s vyššie uvedeným uznesením (ktorým bol vyzvaný na doplnenie náležitostí odvolania). Doklad o doručení uznesenia krajskému nevrátil.

Následne krajský súd postupom podľa § 209 ods. 1 vety druhej O.s.p. postúpil podanie navrhovateľa odvolaciemu súdu, nakoľko toto posúdil tak, že navrhovateľ vady podania neodstránil aj napriek výzve.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.), vzhľadom na neodstránené pochybnosti o dátume doručenia výzvy na doplnenie podania a tak i dôvodnosti postupu podľa § 209 ods. 1 vety druhej O.s.p., preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 subsidiárne § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (v texte rozsudku tiež „O.s.p.“) a s prihliadnutím na ustanovenie § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250s veta druhá O.s.p. odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 O.s.p.) jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, a preto postupom podľa § 219 v spoj. s § 250l ods. 2 a § 246c ods. 1 O.s.p. napadnutý rozsudok potvrdil.

Rozsudok verejne vyhlásil dňa 10. apríla 2018 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Odvolací súd vychádzal z obsahu podania navrhovateľa zo dňa 16.3. a najmä z 15.06.2016, v ktorom bolo možné identifikovať navrhovateľom namietané skutočnosti. S ohľadom na vyššie uvedené, v zmysle § 211 ods. 1 vety tretej O.s.p. doručil odvolanie navrhovateľa odporkyni na zaujatie stanoviska.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa zo dňa 26.02.2018 uviedla, že dôvody, ktoré tento uvádza v odvolaní, nepovažuje za opodstatnené. Navrhovateľ neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia. Záverom navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

Z obsahu pripojeného administratívneho spisu odporkyne vyplýva, že zdravotný stav navrhovateľa bol na účely rozhodnutia o jeho žiadosti o priznanie invalidného dôchodku posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia pobočky Košice, o čom bola vypracovaná lekárska správa zo dňa 2. septembra 2009. Z jej záveru vyplýva, že navrhovateľ nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z., lebo pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Posudkový lekár ako rozhodujúce zdravotné postihnutie ustálil Duševné choroby a poruchy správania zaradené v kapitole V, položka 1, písmeno a) prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z.z., ktorému zodpovedá miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 30% (z rozmedzia 30%- 45%), s tým, že za iné zdravotné postihnutie - Choroby podporného a pohybového aparátu - kapitola XV, oddiel E, položka 3a, degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách navýšil percentuálnu mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 5% na celkovú výšku 35% (organický psychosyndróm (diagnóza F09) a dorzalgia (diagnóza M.54). Podľa posudku u posudzovaného bol diagnostikovaný organický psychosyndróm, ktorý podľa všetkého hranične dosahuje do kategórie stredne ťažkých foriem, preto v danej položke posudkový lekár zvolil nižšiu hranicu, ktorú navýšil prítomnými ťažkosťami, vyplývajúcimi z degeneratívneho ochorenia chrbtice.

Na základe podaného opravného prostriedku bol zdravotný stav navrhovateľa opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia pobočka Košice, ktorý v Lekárskej správe zo dňa 11. novembra 2015 po opakovanom preštudovaní dostupnej zdravotnej dokumentácie bez prítomnosti posudzovaného z dôvodu, že tento sa zdržiava na adrese v Spojenom Kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska, zotrval na pôvodnom posudku a konštatoval, že navrhovateľ nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z., lebo pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti

vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola určená vo výške 35%. Za Rozhodujúce zdravotné postihnutie vo výške 30% boli stanovené Duševné choroby a poruchy správania - kapitola V, položka 1, písmeno a) v rozmedzí od 30 do 45%. Posudkový lekár zvýšil percentuálnu mieru o 5% vzhľadom na iné zdravotné postihnutie, a to dorzalgia, pričom pri posudku vychádzal zo stanovených chorôb, a to organický psychosyndróm diagnóza F09 a choroby dorzalgie. Z posudku zároveň súd zistil, že nakoľko navrhovateľ sa zdržiava na adrese v Spojenom Kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska, z toho dôvodu bol posúdený v neprítomnosti. Ako choroby sú uvedené organický psychosyndróm diagnóza F09 a iné zdravotné postihnutie je uvedené dorzalgia.

Následne bol zdravotný stav navrhovateľa posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne ústredie pracovisko Košice, ktorý po vyhodnotení nálezov z vyšetrení (psychologického z 3.4.2008, neurologického z 11.2.2008, rehabilitačného z 2.8.2007) v posudku v Lekárskej správe zo dňa 28.12.2015 konštatoval, že zdravotný stav bol posúdený na základe odborných vyšetrení z roku 2007 a 2008, pričom podľa odborného neurologického a rehabilitačného vyšetrenia z roku 2007 a 2008 bol navrhovateľ liečený pre bolesti chrbtice. V objektívnom funkčnom náleze bola prítomná len mierna funkčná porucha chrbtice bez známkov koreňového dráždenia na podklade ľahkých degeneratívnych zmien na chrbtici, pričom v apríli 2008 absolvoval psychologické vyšetrenie, ktoré je len pomocným vyšetrením pred odborným psychiatrickým vyšetrením. Podľa tohto špeciálneho psychologického vyšetrenia ide u neho o symplexnú osobu s podpriemerným intelektom a pozitívnymi testami na organicitu. Za účelom posúdenia psychického stavu chýba odborné psychiatrické vyšetrenie. Na základe uvedených odborných vyšetrení zdravotný stav navrhovateľa nespĺňa posudkové kritéria invalidity podľa § 71 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z., s tým, že miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola ustálená v celkovej výške 35% určená za rozhodujúce zdravotné postihnutie - Duševné choroby a poruchy správania, podľa kapitoly V, položka 1, písmeno a) (vo výške 30%) a navýšenie percentuálnej miery za iné zdravotné postihnutie - dorzalgia (o 5%).

V konaní pred krajským súdom a ani v odvolacom konaní navrhovateľ nepredložil žiadne nové dôkazy. Jeho námietku týkajúcu sa postupu odporkyne, ktorá mala vychádzať z vyjadrení Českej správy sociálneho zabezpečenia, odvolací súd nepovažoval za dôvodnú, keďže je zjavné, že odporkyňa si vyžiadala dokumentáciu a podklady, na základe ktorých bolo rozhodnuté o žiadosti o dôchodkovú dávku v Českej republike a aj navrhovateľom predložený „Záznamu o jednaní“ zo dňa 07.05.2008 bol súčasťou administratívneho spisu odporkyne v čase vydania preskúmaného rozhodnutia. Z administratívneho spisu odporkyne (samotnej Lekárskej správy posudkového lekára z 28.decembra 2015) vyplýva, že táto pri posudzovaní žiadosti navrhovateľa vychádzala z lekárskeho nálezov a záznamov, ktoré jej boli poskytnuté Českou správou sociálneho zabezpečenia a pokiaľ na ich základe dôvodne dospela k záveru o nesplnení podmienok vzniku invalidity navrhovateľa nemožno jej, s poukazom na platnosť a záväznosť aktuálnej domácej právnej úpravy a jej legitímne rozdiely s úpravou sociálnej politiky v Českej republike, túto skutočnosť objektívne vyčítať.

Odvolací súd na základe vyššie uvedených skutočností dospel k záveru, že skutkové okolnosti, týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa, boli dostatočne ozrejmené príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ktorí vo svojich posudkoch zhodne vyhodnotili zdravotné postihnutie navrhovateľa na základe odborných lekárskeho vyšetrení, pričom títo dospeli k záveru o tom, že navrhovateľ nie je invalidný. Podľa záverov posudkových lekárov pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má navrhovateľ stanovenú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vo výške 35% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Z podaných posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia nesporne a jednoznačne vyplývajú skutočnosti, ktoré neodôvodňujú uznanie navrhovateľa za invalidného v zmysle citovaných právnych predpisov.

Navrhovateľ nepredložil v odvolacom konaní žiaden dôkaz, ktorý by tento záver spochybňoval, alebo ktorý by nasvedčoval inému rozsahu zdravotného poškodenia, ako bol v čase rozhodovania odporkyne ustálený alebo by inak prijatý záver spochybňovali. Neuvedol nič nové, s čím by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia neboli zaoberali. Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v

konaní správne posúdený, preto odvolací súd považoval za nedôvodné, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Posudky posudkových lekárov predložené v konaní sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú a ani námietky navrhovateľa nezakladajú podľa názoru odvolacieho súdu objektívne pochybnosti o odbornosti resp. objektívnosti posudkových lekárov, ktoré by odôvodňovali vykonanie nového dokazovania vo veci. Preto odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 od. 1 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).